

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย
ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2565

ชุดที่
2

กิจกรรม

ไม่เห็นไม่ได้ยิน

จัดทำโดย

นางนันทพร แก้วกัญญาติ และ นางสาวทิพวรรณ หลุ่งดี

โรงเรียนวัดขันธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียนวัดหนัง โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมตามคู่มือการจัดการเรียนรู้บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และบ่มเพาะความสามารถในการแก้ปัญหา มีส่วนร่วมในกระบวนการค้นคว้าด้วยการสืบเสาะเป็นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์ การหาคำตอบให้กับคำถาม และการอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้มาด้วยการค้นหามีระบบและมีเป้าหมาย ประกอบด้วย การสังเกต การสัมผัส การเปรียบเทียบ เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนวัดหนัง ได้รับความร่วมมือจากครูผู้สอน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และนักเรียนโรงเรียนวัดหนังเป็นอย่างดี ทำให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการทุกประการ

การจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ขอขอบพระคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านที่มีส่วนในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยของโรงเรียนเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป

ผู้จัดทำ

สารบัญ

ชุดที่ 2 กิจกรรมไม่เห็นไม่ได้ยิน

จุดประสงค์

วัสดุและอุปกรณ์

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ผลที่เกิดขึ้นตามจุดประสงค์

การพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้อง

แบบบันทึกกิจกรรม

PPT ประกอบการสอน

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

ภาคผนวก

หน้า

1

1

1

1

6

7

8

9

10

11

โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย
ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2563
โรงเรียนวัดหนัง

กิจกรรมการเรียนรู้บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา ชุดที่ 2 กิจกรรมไม่เห็นไม่ได้ยิน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถได้เรียนรู้ประสาทสัมผัสได้ด้วยตนเอง
2. นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของประสาทสัมผัสด้านการมองเห็น คือ ตา ได้
3. นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของประสาทสัมผัสด้านการได้ยิน คือ หู ได้
4. นักเรียนสามารถออกแบบวิธีการสื่อสารเมื่อตาและหูไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ

วัสดุและอุปกรณ์

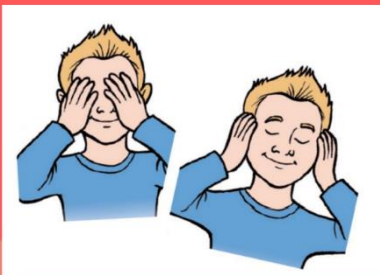
1. ผ้าปิดตา คนละ 1 ผืน
2. ที่อุดหู คนละ 1 คู่
3. แบบบันทึกกิจกรรม เรื่อง ไม่เห็นไม่ได้ยิน
4. PPT ประกอบการสอน เรื่อง ไม่เห็นไม่ได้ยิน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนเพื่อนำเข้าสู่กิจกรรม “ถ้านักเรียนมองไม่เห็นเพียงอย่างเดียว กับ มองไม่เห็นและไม่ได้ยินด้วย จะรู้สึกแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร?”

นักสงสัยว่าคนที่มองไม่เห็นอย่างเดียว
กับคนที่ทั้งมองไม่เห็นและไม่ได้ยิน
รู้สึกแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

2. นำนักเรียนเข้าสู่กิจกรรมด้วยการเล่นเกมปริศนาฮาเฮ

3. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ เก่ง กลาง อ่อน กลุ่มละ 6-7 คน
  4. ครูชี้แจงกติกา ดังต่อไปนี้
    - ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกผู้ไข 1 คน ยืนหันหน้าไปหาเพื่อน เพื่อใบ้คำปริศนา
    - นักเรียนคนที่เหลือในกลุ่มเป็นผู้ทาย ให้อยู่ตรงข้ามกับผู้ไข
    - ครูให้ดูคำจากบัตรคำใบ้ โดยใช้วิธีการใดก็ได้ในการสื่อสารที่จะให้ผู้ทายคำใบ้
  - ปริศนานั้นได้ถูกต้องแต่ห้ามส่งเสียง เช่น การแสดงท่าทาง หรือการใช้ปากพูดโดยไม่มีเสียง
    - กลุ่มใดทายถูกจะได้รับคะแนน ครั้งละ 1 คะแนน
  5. นักเรียนเตรียมเล่นเกม โดยแต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบวิธีการสื่อสารในการเล่น
  6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมเล่นเกมตามกติกาที่กำหนด
  7. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้
    - กลุ่มที่ชนะบอกวิธีการที่ใช้เล่นเกมที่ทำให้ทายคำใบ้ได้ถูกต้อง และนักเรียนกลุ่มอื่นร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพิ่มเติม
- (แนวคำตอบ : นักเรียนตอบตามวิธีการที่ใช้ เล่น ใช้ท่าทาง / ใช้สัญลักษณ์มือ / ใช้การขยับปากพูดโดยไม่มีเสียง)
- ผู้ทายใช้วิธีการใดเพื่อทายคำปริศนาจนถูกต้อง
- (แนวคำตอบ : ใช้ตาในการมองสังเกตท่าทางและลักษณะการขยับปาก)
- ในเกมนี้อะไรสำคัญที่สุดคือ
- (แนวคำตอบ : การมองเห็น / ตา / การมอง / การดู)

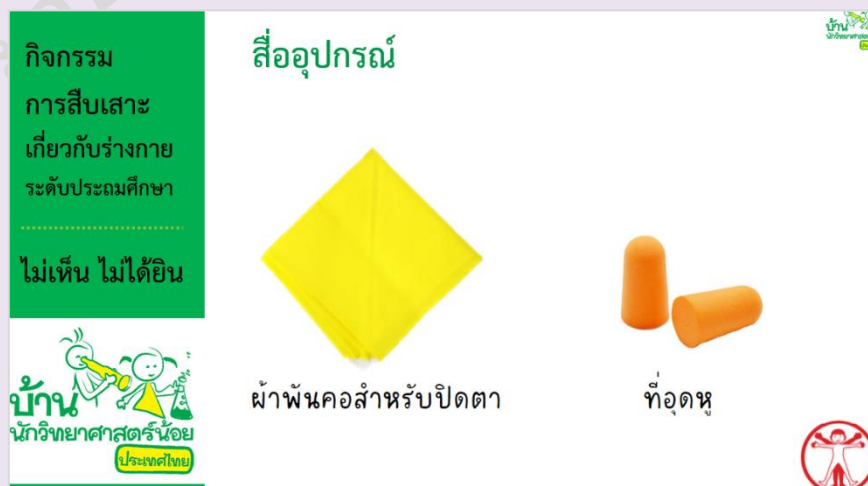

8. เกมที่ผู้เล่นมองไม่เห็นแต่ได้ยินเสียงมีเกมอะไรบ้าง และมีวิธีการเล่นอย่างไร
(แนวคำตอบ : ตอบตามความคิดจากประสบการณ์ของนักเรียน เช่น เกมปิดตาหาเพื่อน โดยนักเรียนที่เป็นผู้หาต้องถูกปิดตาและแตะให้ถูกเพื่อนที่ยืนอยู่ โดยใช้การฟังเสียงของเพื่อนในกลุ่มเพื่อบอกทางหาเพื่อน)

9. ครูอธิบายกติกาการเล่นเกมปิดตาหาเพื่อน ดังนี้
- ให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนเป็นผู้ถูกปิดตา 1 คน เพื่อให้เป็นคนหาเพื่อน
  - ครูจะสุ่มนักเรียนจากกลุ่มอื่นกลุ่มละ 1 คน เพื่อยืนกระจายทั่วบริเวณเล่นเกม โดยไม่บอกว่ายืนอยู่ตำแหน่งใด
  - นักเรียนสมาชิกกลุ่มที่ได้เล่นจะต้องช่วยกันบอกทิศทางให้เพื่อนที่เป็นตัวแทนแตะให้ถูกเพื่อนกลุ่มอื่นที่ยืนอยู่
  - ครูจับเวลากลุ่มละ 3 นาที
  - กลุ่มใดแตะเพื่อนกลุ่มอื่นได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ

10. ครูแจกอุปกรณ์ที่ต้องใช้

11. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนและค้นหาวิธีการสื่อสารที่จะบอกทิศทางให้ผู้ที่ถูกปิดตาแต่ละเพื่อนกลุ่มอื่นให้ได้มากที่สุด และบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมเรื่อง ไม่เห็นไม่ได้ยิน

แบบบันทึกกิจกรรม
เรื่อง ไม่เห็นไม่ได้ยิน

เกมปิดตาหาเพื่อน

ทำอย่างไรถึงจะแตะเพื่อนกลุ่มอื่นได้สำเร็จ?

ทำอย่างไรถึงจะแตะเพื่อนกลุ่มอื่นได้สำเร็จ?

สมาชิกกลุ่ม..... 1.....

2..... 3.....

4..... 5.....

6..... 7.....

12. เล่นเกมปิดตาหาเพื่อนทีละกลุ่ม จนครบทุกกลุ่ม

13. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอและอภิปรายว่าใช้วิธีการใดในการสื่อสาร จึงทำให้กลุ่มของตนเองแตะเพื่อนได้สำเร็จ

14. ครูชวนนักเรียนเล่นเกมปิดตาหาเพื่อนอีกครั้ง โดยกำหนดกติกาเหมือนเดิม แต่ครั้งนี้ผู้ถูกปิดตาต้องอุดหูด้วย

15. แต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบวิธีการสื่อสารระหว่างผู้บอกทิศทางกับผู้ที่ถูกปิดตา และปิดหู พร้อมบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรม

16. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอวิธีการสื่อสารของกลุ่มตนเองที่ออกแบบไว้ โดยเพื่อนกลุ่มอื่นสามารถอภิปรายวิธีการที่นำเสนอได้

17. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมและใช้วิธีการสื่อสารที่ได้ออกแบบไว้ จนครบทุกกลุ่ม

18. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ใช้วิธีการสื่อสารตามที่ได้ออกแบบไว้หรือไม่ ได้ผลเป็นอย่างไร
- วิธีการใดเป็นวิธีการสื่อสารที่ทำให้ผู้ถูกปิดตาแต่ละถูกเพื่อนกลุ่มอื่นได้เร็วที่สุด
- ในการเล่นเกมปิดตาหาเพื่อน ผู้ที่เป็นคนหาที่มองไม่เห็นเพียงอย่างเดียว กับผู้ที่เป็นคนหาที่ทั้งมองไม่เห็นและไม่ได้ยิน ผู้ใดเล่นเกมลำบากกว่ากัน
(แนวคำตอบ : ผู้หาที่ทั้งมองไม่เห็นและไม่ได้ยิน)
- อะไรเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร ค้นหา หรือระบุทิศทางของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
(แนวคำตอบ : การมองไม่เห็น และ การไม่ได้ยินเสียง)
- จากเกมที่เล่น ตาและหู มีความสำคัญอย่างไร
(แนวคำตอบ : ตาใช้มองดูสิ่งต่าง ๆ หูใช้ฟังเสียง)

19. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ในประเด็นต่อไปนี้

- ตาและหูมีความสำคัญ โดยตาใช้มองดูสิ่งต่าง ๆ และหูใช้ฟังเสียง
- ถ้าตาและหูไม่สามารถทำหน้าที่ได้ตามปกติ จะส่งผลให้การทำกิจกรรมต่าง ๆ

ในชีวิตประจำวันยากหรือลำบากขึ้น ดังนั้นจึงต้องใช้วิธีการอื่นในการสื่อสารแทนการพูด หรือการฟังเสียง เราจึงควรดูแลรักษาอวัยวะต่าง ๆ ให้ถูกวิธี คอยช่วยเหลือและเห็นอกเห็นใจผู้อื่นที่อาจมีอวัยวะที่ไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ

ผลที่เกิดขึ้นตามจุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของประสาทสัมผัสด้านการมองเห็น คือ ตา ได้จากการได้เรียนรู้ว่าถ้าประสาทสัมผัสทางการมองเห็นไม่เป็นปกติอีกต่อไป ที่เรียกว่า ตาบอด หรือมองเห็นลาง ๆ จะทำให้ใช้ชีวิตลำบากมากขึ้น เช่น เดินชนสิ่งของ เดินชนคนอื่น ได้รับบาดเจ็บ หรือไม่สามารถข้ามถนนเองได้ เป็นต้น

2. นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของประสาทสัมผัสด้านการได้ยิน คือ หู ได้จากการได้เรียนรู้ว่าถ้าประสาทสัมผัสทางการได้ยินไม่เป็นปกติอีกต่อไป ที่เรียกว่า หูตึง และ หูหนวก จะทำให้การใช้ชีวิตมีความยากลำบากมากขึ้น เช่น พูดคุยกับผู้อื่นไม่ถนัด เพราะการได้ยินเสียงลดลง หรือข้ามถนนแต่ไม่ได้ยินเสียงแทรกก็ทำให้เกิดอุบัติเหตุ จะเห็นได้ชัดในคนที่มีอายุมาก ที่การได้ยินเสียงลดลง ทำให้ต้องคุยกันด้วยเสียงดังมากกว่าปกติ การอ่านรูปปากขณะพูด และใช้ท่าทางประกอบการสื่อสารด้วย

3. นักเรียนสามารถออกแบบวิธีการสื่อสารเมื่อตาและหูไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ เช่น การช่วยแตะไหล่ผู้ที่ทั้งมองไม่เห็นและไม่ได้ยินเสียง หรือวางของไว้เป็นสัญลักษณ์ให้รู้ว่าเดินถูกทางแล้ว เป็นต้น

การพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้อง

ทักษะทางสังคม

- รับฟังบุคคลอื่นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- ช่วยเหลือและให้ความเคารพซึ่งกันและกัน
- วางแผนการทำงานในกลุ่มของตนเอง

ทักษะกระบวนการ

- การสังเกตและการอธิบายความแตกต่างเกี่ยวกับหน้าที่ของตาและหู

ทักษะส่วนบุคคล

- เข้าใจและยอมรับเอกลักษณ์ของร่างกาย
- วางแผนและดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองอย่างอิสระ
- เรียนรู้การทำงานให้สำเร็จด้วยความสามารถของตนเอง โดยอาศัยความรู้

ที่ได้มาจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

แบบบันทึกกิจกรรม เรื่อง ไม่เห็นไม่ได้ยิน

เกมปิดตาหาเพื่อน

ทำอย่างไรถึงจะแตะเพื่อนกลุ่มอื่นได้สำเร็จ?

เกมปิดตาหาเพื่อน

ทำอย่างไรถึงจะแตะเพื่อนกลุ่มอื่นได้สำเร็จ?

สมาชิกกลุ่ม.....

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

7.....

PPT ประกอบการสอน

1. กิจกรรม "การสังเกตสิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก" ระดับประถมศึกษา

2. กิจกรรม การสังเกตสิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก ระดับประถมศึกษา

3. เกมปริศนาฮาเฮ

4. กลักรูปปริศนาฮาเฮ

5. เกมที่ 1 เกมปริศนาฮาเฮ

6. เกมที่ 1 เกมปริศนาฮาเฮ

7. ไปเล่นกันเถอะ

8. ช้าง

9. เสือ

10. ดินสอ

11. ยางลบ

12. กระเป๋

13. เกมปริศนาฮาเฮ

14. เกมปริศนาฮาเฮ

15. เกมปริศนาฮาเฮ

16. เกมปริศนาฮาเฮ

17. เกมปริศนาฮาเฮ

18. เกมปริศนาฮาเฮ

19. เกมปริศนาฮาเฮ

20. เกมปริศนาฮาเฮ

21. เกมปริศนาฮาเฮ

22. เกมปริศนาฮาเฮ

23. เกมปริศนาฮาเฮ

24. เกมปริศนาฮาเฮ

25. เกมปริศนาฮาเฮ

26. เกมปริศนาฮาเฮ

27. เกมปริศนาฮาเฮ

28. เกมปริศนาฮาเฮ

29. เกมปริศนาฮาเฮ

30. เกมปริศนาฮาเฮ

31. เกมปริศนาฮาเฮ

32. เกมปริศนาฮาเฮ

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

1. ผลการจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้จัดกิจกรรม
(.....)

ความคิดเห็นผู้บริหาร

.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก

โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย
ระดับประถมศึกษา
โรงเรียนวัดหนึ่ง

โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย
ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2565
โรงเรียนวัดหนัง

โรงเรียนวัดหนัง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ